

Iránymutatások

A korai beavatkozási intézkedések alkalmazását kiváltó feltételek következetes alkalmazásához (a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről szóló rendelet (CCPRR) 18. cikkének (8) bekezdése)

Tartalomjegyzék

I. Hatály.....	3
II. Jogszabályi hivatkozások és rövidítések	4
III. Cél	6
IV. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek	7
Az iránymutatások státusza	7
Jelentéstételi követelmények	7
V. Iránymutatások a korai beavatkozási intézkedések alkalmazását kiváltó feltételek következetes alkalmazásához	8
1. iránymutatás: Az eljárás	8
2. iránymutatás: Az Unió vagy valamelyik tagállam pénzügyi stabilitásának felmérése	9
3. iránymutatás: A tőkekövetelményekkel kapcsolatos kiváltó feltételek	10
4. iránymutatás: A prudenciális követelményekkel kapcsolatos kiváltó feltételek	11
a. Kitettségkezelés.....	11
b. Biztosítéki követelmények	12
c. Garanciaalap és egyéb pénzügyi források.....	12
d. Eszközök a likviditási kockázat kezelésére.....	13
e. Többlepcsős veszteségfedezés	13
f. A biztosítékeszközökre vonatkozó követelmények	13
g. Befektetési politika	14
h. Nemteljesítési eljárások	14
i. A modellek felülvizsgálata, stresszteszt és visszamérés	15
j. Kiegészítés	16
5. iránymutatás: Az EMIR-nek való megfeleléssel kapcsolatban azonosított aggályokra vonatkozó kiváltó feltétel	16
6. iránymutatás: A központi szerződő fél más vállalkozásokra gyakorolt, a pénzügyi stabilitást is veszélyeztető hatásával kapcsolatos kiváltó feltétel	17
7. iránymutatás: A központi szerződő fél működési életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel	18
8. iránymutatás: A központi szerződő fél pénzügyi életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel	19
9. iránymutatás: Kialakuló válsággal kapcsolatos kiváltó feltétel	20

I. Hatály

Személyi hatály

1. Ezek az iránymutatások az európai piaci infrastruktúra-rendelet (a továbbiakban: EMIR) 22. cikkében megnevezett illetékes hatóságokra alkalmazandók, amelyek az EMIR 14. cikke szerint engedélyezett központi szerződő feleket felügyelik.

Tárgyi hatály

2. Ezek az iránymutatások az EMIR 21. cikke szerinti felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatok közös eljárásaira és módszereire vonatkoznak. Ezen iránymutatások nem vezetnek be új követelményeket a központi szerződő felek számára az EMIR-ben vagy a vonatkozó technikai standardokban meghatározottakon túlmenően.

Időbeli hatály

3. Ezek az iránymutatások két hónappal az ESMA honlapján az EU valamennyi hivatalos nyelvén történő közzétételük napja után lépnek hatályba.

II. Jogszabályi hivatkozások és rövidítések

Jogszabályi hivatkozások

152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet	A Bizottság 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről ¹
153/2013 felhatalmazáson alapuló rendelet	A Bizottság (EU) 153/2013 felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről ²
CCPRRR	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról ³
EMIR	Az Európai Parlament és a Tanács 2012. július 4-i 648/2012/EU rendelete a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról ⁴
ESMA-rendelet:	Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről ⁵

---

¹ HL L 52., 2013.2.23., 37. o.

² HL L 52., 2013.2.23., 41. o.

³ HL L 22., 2021.1.22., 1–102. o.

⁴ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁵ HL L 331., 2010.12.15., 84. o.

Rövidítések

<i>EB</i>	Európai Bizottság
<i>EGT</i>	Európai Gazdasági Térség
<i>ERKT</i>	Európai Rendszerkockázati Testület
<i>ESMA</i>	Európai Értékpapír-piaci Hatóság
<i>EU</i>	Európai Unió
<i>Központi szerződő fél</i>	Központi szerződő fél
<i>PFER</i>	Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszere
<i>Változatlan ügymenet</i>	Változatlan ügymenet

Fogalom meghatározások

4. Eltérő rendelkezés hiányában az ezen iránymutatásokban szereplő kifejezések a CCPRRR-ben, az EMIR-ben, valamint a 152/2013/EU és a 153/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott jelentéssel bírnak.

III. Cél

5. Ezek az iránymutatások a CCPRRR 18. cikkének (8) bekezdésén alapulnak és az ESMA-rendelet 16. cikkével összhangban kerültek kiadásra.
6. Az iránymutatások célja a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerén (PFER) belüli következetes, hatékony és eredményes felügyeleti gyakorlatok kialakítása, valamint az CCPRRR 1. cikke közös, egységes és következetes alkalmazásának biztosítása.
7. Az iránymutatások különösen azokhoz a helyzetekhez kívánnak útmutatást adni az illetékes hatóságoknak, amelyekben fontolóra kell venniük a korai beavatkozási intézkedések alkalmazását a központi szerződő felekkel szemben. Az iránymutatások kifejezetten olyan mutatókat tartalmaznak, amelyek útmutatást adnak azoknak a kiváltó feltételeknek az alkalmazásához, amelyek alapján el kell dönteni, hogy szükséges-e korai beavatkozási intézkedés végrehajtása.

IV. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások státusza

8. Ezen iránymutatások az ESMA-rendelet 16. cikke alapján kerülnek kiadásra, és címzettjeik a hatáskörrel rendelkező hatóságok. Az ESMA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak minden erőfeszítést meg kell tenniük azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
9. Az ESMA iránymutatásai meghatározzák az ESMA álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a PFER-ben, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az ESMA ezért elvárja, hogy valamennyi hatáskörrel rendelkező hatóság betartsa a neki címzett iránymutatásokat. Azoknak a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, amelyekre az iránymutatások vonatkoznak, úgy kell az iránymutatásokat betartaniuk, hogy megfelelően beépítik azokat felügyeleti gyakorlataikba (pl. jogi keretrendszerük vagy felügyeleti folyamataik módosítása révén).

Jelentéstételi követelmények

10. Az ESMA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak tájékoztatniuk kell az ESMA-t arról, hogy (i) megfelelnek, (ii) nem felelnek meg, de meg kívánnak felelni, vagy (iii) nem felelnek meg és nem is kívánnak megfelelni az iránymutatásoknak. Meg nem felelés esetén a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak – két hónapon belül azt követően, hogy az iránymutatásokat az ESMA honlapján, az Unió valamennyi hivatalos nyelvén közzétették – azt is meg kell adniuk, hogy miért nem felelnek meg az iránymutatásoknak.
11. Az értesítésekhez használandó űrlap az ESMA honlapján található. A kitöltött űrlapot az ESMA részére kell továbbítani. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről.

V. Iránymutatások a korai beavatkozási intézkedések alkalmazását kiváltó feltételek következetes alkalmazásához

A mutatók nyomon követése során észlelt minden lényeges romlás vagy anomália esetén azonnal fontolóra kell venni a további vizsgálatot. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk az okot, fel kell mérniük a központi szerződő félre gyakorolt potenciális hatás súlyosságát, és dokumentálniuk kell az okot és az értékelés eredményét. Abban az esetben, ha a központi szerződő fél prudenciális mutatói jelentősen romlanak, az illetékes hatóságoknak el kell dönteniük, hogy szükséges-e korai beavatkozási intézkedések alkalmazása.

Az illetékes hatóságoknak minden esetben és a rendelkezésre álló idő alatt el kell dönteniük, hogy szükséges-e korai beavatkozási intézkedés alkalmazása, mind a mennyiségi, mind a minőségi objektív elemek átfogó értékelése alapján, az adott időpontban a központi szerződő félre vonatkozóan rendelkezésre álló minden körülményt és információt figyelembe véve, vagy pedig az időbeli korlátok miatt korlátozott értékelést tartanak indokoltnak. A mutatók romlásának vagy anomáliáinak mértékétől, az okoktól és a központi szerződő félre gyakorolt potenciális prudenciális hatás súlyosságától függően tehát az illetékes hatóságok az időre való tekintettel úgy is határozhatnak, hogy az ok és az anomália átfogó hatásának meghatározását követően haladéktalanul korai beavatkozási intézkedést alkalmaznak.

Abban az esetben, ha azonosítottak egy kiváltó feltételt (a mutatók vizsgálata alapján), és ezért megvizsgálták a korai beavatkozási intézkedések alkalmazásának lehetőségét, az illetékes hatóságoknak a vonatkozó vizsgálatok eredményeit és a korai beavatkozási intézkedések esetleges alkalmazásáról hozott döntéseket (ideértve az intézkedés elhagyásának indoklását is) egyértelműen dokumentálniuk kell az általános felügyeleti eljárások szerint.

Az illetékes hatóságok által a jelen iránymutatások szerint végzett vizsgálatokat és értékeléseket célszerű a központi szerződő fél éves felülvizsgálatában is megemlíteni.

Az 1. és a 2. iránymutatás célja a 3 - 9. iránymutatások alkalmazási eljárásának ismertetése.

1. iránymutatás: Az eljárás

Abban az esetben, ha bekövetkezett a CCPRRR 18. cikkének (1) bekezdésében felsorolt valamelyik kiváltó feltétel, és a jelen Irányelveket alkalmazó illetékes hatóság úgy látja, hogy a helyzetet a jelen cikk szerint értékelni kell, és meg kell állapítani, hogy szükséges-e korai beavatkozási intézkedés alkalmazása vagy sem, az illetékes hatóságnak a következőket kell tennie:

- a) alaposabban kivizsgálja a helyzetet;

- b) felméri a helyzet súlyosságát annak alapján, hogy a helyzet jelentős kockázatot jelent-e a központi szerződő félre nézve, hátrányosan érintheti-e a központi szerződő fél általános életképességét, vagy ronthatja-e az átfogó pénzügyi stabilitását; és
- c) számításba veszi az alábbi szempontokat annak eldöntésében, hogy alkalmazzon-e korai beavatkozási intézkedést:
  - (i) a helyzet sürgőssége,
  - (ii) az esemény nagyságrendje,
  - (iii) a központi szerződő fél általános életképessége; és
  - (iv) a helyzet okozhatja-e a pénzügyi stabilitás romlását az Unióban vagy valamelyik tagállamban.

Erre az értékelésre azt megelőzően vagy azzal egy időben kerül sor, hogy az illetékes hatóság teljesíti a CCPRR 18. cikkének (3)-(7) bekezdéseiben meghatározott előírásokat, például a felügyeleti kollégiummal való konzultációt.

2. iránymutatás: Az Unió vagy valamelyik tagállam pénzügyi stabilitásának felmérése

Annak értékelésekor, hogy egy központi szerződő fél kockázatot jelent-e az Unió vagy valamelyik tagállam pénzügyi stabilitására az 5. és a 6. iránymutatásban foglaltak szerint, az illetékes hatóságnak figyelembe kell vennie a központi szerződő fél (i) jellegét és komplexitását, (ii) méretét és piaci részesedését, (iii) koncentrációját és (iv) interoperabilitását és összekapcsoltságát, hogy megállapítsa, hogy a központi szerződő félnél észlelt helyzet okot adhat-e aggodalomra a pénzügyi stabilitást illetően, tehát megállapítja a központi szerződő félnél fennálló helyzet rendszerszintű nagyságrendjét.

Az értékelés során az illetékes hatóság az alábbi paramétereket veheti figyelembe:

- a) A központi szerződő fél **jellegével és komplexitásával** összefüggésben (i) azokat az országokat, amelyekben a központi szerződő fél elszámolási szolgáltatásokat nyújt vagy kíván nyújtani; (ii) a központi szerződő fél milyen mértékben nyújt egyéb szolgáltatásokat is az elszámolási szolgáltatásokon túl; (iii) a központi szerződő fél által elszámolt vagy elszámolandó pénzügyi eszközök típusa; (iv) a központi szerződő fél által elszámolt vagy elszámolandó pénzügyi eszközök az (EU) 648/2012. számú rendelete 4. cikkének hatálya alá tartoznak-e.
- b) A központi szerződő félnek az Unión belüli vagy akár az egyes tagállamok gazdaságán belüli **méretével és piaci részesedésével** összefüggésben az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük (i) az Unió minden egyes pénznemére vonatkozóan a központi szerződő fél által elszámolt mennyiségeket eszközosztályonként, mind abszolút, mind relatív értékben (az összes központi szerződő fél által az adott pénznemben elszámolt eszközök mennyiségéhez képest),

(ii) a központi szerződő fél által bekért biztosítékok maximális összegét, (iii) az egy napon felmerülő legnagyobb becsült teljes fizetési kötelezettséget, amely a legnagyobb vagy a két legnagyobb klíringtag (és leányvállalataik) nemteljesítése miatt áll elő rendkívüli, de valószínű piaci körülmények között, és (iv) az összes olyan likvid pénzügyi forrás összegét, amelyeknek a központi szerződő fél számára történő befizetését az Unióban létrehozott vállalkozások vagy az Unióban konszolidált felügyelet alá tartozó csoport tagjaként működő vállalkozások vállalták.

- c) A **koncentráció** vonatkozásában a központi szerződő fél jelentős koncentrációja az EU pénzügyi rendszerével vagy bármely tagállammal összefüggésben a következőkkel mérhető:
- a) Az abszolút és relatív kitétségek (értékpapír tranzakciók nyitott pozíciói, értékpapír-finanszírozási ügyletek és tőzsdei származtatott ügyletek; a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek értékeinek összegei), melyeket a központi szerződő fél uniós klíringtagjai vagy az egyes tagállamok klíringtagjai viselnek.
  - b) A központi szerződő fél uniós klíring tagjai és az egyes tagállamok klíringtagjai által nyújtott biztosítékok, garanciaalapok és likvid források abszolút és relatív szintjei.
  - d) Abban az esetben, ha a mutatók erős **interoperabilitást vagy összekapcsoltságot** fednek fel a központi szerződő fél és egy másik központi szerződő fél vagy más piaci infrastruktúrák (FMI-k) között a pénzügyi rendszerben egy vagy több tagállamban, az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a korai beavatkozási intézkedések alkalmazásának értékelését kiváltó esemény kockázatot jelent-e (vagy valószínűleg kockázatot jelent-e) a pénzügyi stabilitásra az Unióban vagy annak valamely tagállamában.

3. iránymutatás: A tőkekövetelményekkel kapcsolatos kiváltó feltételek

A tőkekövetelmények tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 16. cikkében és a 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 1-5. cikkeiben meghatározott követelményt.

A tőkekövetelmények tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 16. cikkében és a 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 1-5. cikkeiben meghatározott követelményt.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutatók lehetnek például az alábbiak:

- a) Amikor realizált, becsült vagy előrejelzett veszteség a központi szerződő fél tőkeszintjét a 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében jelzett bejelentési küszöbérték alá fogja csökkenteni, és valószínű, hogy az idő múlásával a központi szerződő fél meg fogja szegni a tőkekövetelményeket.

- b) Amikor realizált, becsült vagy előrejelzett veszteség a központi szerződő fél tőkéjének jelentős romlását eredményezi vagy valószínűleg fogja eredményezni, anélkül, hogy átlépné a bejelentési küszöbértéket, illetve az alábbi okok valamelyike miatt:
- (i) a tőke fokozatos csökkenése egy adott időszak alatt, amikor a romlás oka nagy valószínűséggel jelentős ütemben tovább fogja csökkenteni a központi szerződő fél tőkéjét, ezért valószínű, hogy a központi szerződő fél idővel át fogja lépni a bejelentési küszöbértéket; vagy
  - (ii) jelentős hirtelen vagy várt veszteség bekövetkezése, mely miatt a központi szerződő fél a közeljövőben valószínűleg át fogja lépni a bejelentési küszöbértéket.

4. iránymutatás: A prudenciális követelményekkel kapcsolatos kiváltó feltételek

a. Kitettségkezelés

A prudenciális követelmények tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 40. cikkében leírt követelményt, mely szerint mérnie és értékelnie kell az egyes klíringtagokkal szembeni likviditási és hitelkockázatát.

A prudenciális követelmények tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 40. cikkében leírt követelményt, mely szerint mérnie és értékelnie kell a az egyes klíringtagokkal szembeni likviditási és hitelkockázatát.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató lehet például az az eset, amikor a központi szerződő félnél váratlan és jelentős romlás vagy folyamatos romlás tapasztalható a központi szerződő fél által végzett mérésekben és értékelésekben, amit (többek között) a következő mutatók bármelyike jelezhet:

- (i) a klíringtagok ügyleteinek összehasonlítása során felmerülő nehézségek;
- (ii) a pozíciók megerősítésével és/vagy a tranzakciók elszámolásával kapcsolatos problémák;
- (iii) az árak érvényes forrásainak megállapítása, nehézségek az árak egyeztetésében, vagy az árak nem elég részletesek, vagy egyre több elavult ár derül ki;
- (iv) növekszik a biztosítékeszközökre vonatkozó követelmények kiszámítását vagy bekérését akadályozó működési incidensek nagyságrendje vagy gyakorisága,

és amikor a fent észlelt romlások ismétlődnek vagy fokozódnak, és amikor egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél idővel meg fogja szegni a kitettségszűrésre vonatkozó követelményeket

b. Biztosítéki követelmények

A biztosítéki követelmények tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMR 41. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 24-28. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A biztosítéki követelmények tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMR 41. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 24-28. cikkeiben meghatározott követelményeket.

Ilyen mutató lehet a második kiváltó feltétel vonatkozásában például az az eset, amikor a központi szerződő félnél váratlan és jelentős romlás vagy folyamatos romlás tapasztalható a biztosítékok kezelésében, és különösen a biztosíték lehívásokban, amit (többek között) a következő mutatók bármelyike jelezhet:

- (i) amikor utótesztelési eredmények által jelzett ismételt problémák merülnek fel;
- (ii) amikor lényeges hiányosságok tapasztalhatók a biztosítékok kezelésében, és ez azt eredményezi, hogy az átfogó biztosítékok nem feltétlenül lennének elegendőek olyan esetben, amikor a központi szerződő félnek likvidálnia kell egy portfóliót.

c. Garanciaalap és egyéb pénzügyi források

A garanciaalap követelményei és egyéb pénzügyi források tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMR 42. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 29-31. cikkeiben meghatározott követelményeket, vagy az EMIR 43. cikkében, az EMR 41. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 24-28. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A garanciaalap követelményei és egyéb pénzügyi források tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 42. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 29-31. cikkeiben meghatározott követelményeket, vagy az EMIR 43. cikkében, az EMR 41. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 24-28. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A második kiváltó feltételre utaló mutató lehet például az, amikor a garanciaalap és/vagy más források jelentős mértékben elégtelennek minősülnek. Ezt a központi szerződő fél belső stresszteszt eredménye mutathatja ki, tehát az a képessége, ahogyan rendkívüli, de valószínű piaci körülmények között elviseli egy olyan klíringtag nemteljesítését, aki felé a legnagyobb a kitétsége, vagy a második és a harmadik legnagyobb klíringtagok nemteljesítését, és ennek az eredménynek az okát a központi szerződő fél várhatóan nem tudja helyrehozni a megadott határidőn belül.

d. Eszközök a likviditási kockázat kezelésére

A likviditási kockázat kezelésére szolgáló eszközök tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 44. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 32-34. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A likviditási kockázat kezelésére szolgáló eszközök tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *a közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 44. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 32-34. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató lehet például az, ha a központi szerződő fél likviditási helyzete rövid időn belül romlik, és a romlás oka nagy valószínűséggel jelentős összeggel és sebességgel tovább fogja csökkenteni a központi szerződő fél rendelkezésére álló likviditást. Az okok között lehet a szolgáltatási szerződések megszűnése vagy a szolgáltatók elállása, a megnövekedett likviditási követelmények, melyeket nem támogatnak megnövekedett likviditásra vonatkozó előrejelzések, vagy a biztosítékok minőségének romlása.

e. Többlépcsős veszteségfedezés

A többlépcsős veszteségfedezés tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 45. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 35-36. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A többlépcsős veszteségfedezés tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *a közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 45. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 35-36. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató lehet például az, hogy a többlépcsős rendszer érvényesítését érintő jogi kockázat merül fel.

f. A biztosítékeszközökre vonatkozó követelmények

A biztosítékeszközök tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 46. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 37-42. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A biztosítékeszközök tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *a közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 46. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 37-42. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató lehet például az a helyzet, amelyben a központi szerződő félnél folyamatosan romlik a biztosítéki követelmények kezelése, amit

olyan mutatók mérnek, mint például (többek között) az a tény, hogy a központi szerződő fél több alkalommal rosszul kezelte a biztosítéki követelményeket, vagy nem megfelelő levonásokat (haircut) alkalmazott, amit a központi szerződő fél utótesztelése is jelezhetnek a piaci mozgások fényében, és ha az észlelt romlások ismétlődnek vagy idővel fokozódnak, akkor egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél meg fogja szegni a biztosítéki vagy nemteljesítési eljárások követelményeit.

g. Befektetési politika

A befektetési politika tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 47. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 43-46. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A befektetési politika tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 47. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 43-46. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutatók lehetnek például az alábbiak:

(i) a központi szerződő fél folyamatos romlást mutat a befektetések, valamint a befektetési politika követelményeinek kezelése terén, és egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy idővel a központi szerződő fél meg fogja szegni a befektetési politika követelményeit vagy változni fog a tőkepozíciója, melyeket az alábbi tényezők bizonyíthatnak:

- a befektetési folyamatok nem kielégítő alkalmazása,
- hiányosságok a döntéshozásban és a nyomon követési folyamatokban a központi szerződő fél befektetéseivel kapcsolatban,
- befektetési ügyletek hibás könyvelése,
- a pénzügyi partnerek vagy pénzügyi szolgáltatók műveleteinek vagy hitelminőségének nem elég hatékony nyomon követése,
- fennáll a veszélye annak, hogy a befektetéseket minimális veszteséggel értékesítik,

és az észlelt romlások bármelyike ismétlődik vagy fokozódik;

(ii) a központi szerződő fél rendszeresen vagy gyorsan befektetési veszteségeket szenved, és a veszteségek halmozódása valószínűleg megterheli a tőkepozícióját.

h. Nemteljesítési eljárások

A nemteljesítési eljárások tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 48. cikkében meghatározott követelményeket.

A nemteljesítési eljárások tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 48. cikkében meghatározott követelményeket.

Ilyen mutató lehet a második kiváltó feltétel vonatkozásában például az az eset, amikor a központi szerződő félnél folyamatos romlás tapasztalható a nemteljesítési eljárások kezelésében, amit (többek között) a következő mutatók bármelyikével lehet mérni:

- (i) a központi szerződő fél ismételten elmulasztja azoknak az intézkedéseknek a végrehajtását, amelyekkel javíthatná a nemteljesítési eljárásait, az azokban tapasztalt hiányosságok alapján;
- (ii) a központi szerződő fél által a nemteljesítési eljárások érvényesíthetőségének biztosítására alkalmazott módszer hiányos vagy nem működik;
- (iii) a központi szerződő fél által a pozíciók átadásáról készített értékelés nem elég részletes,
- (iv) és amikor az észlelt romlások ismétlődnek vagy fokozódnak, és amikor egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél idővel meg fogja szegni a nemteljesítési eljárások kezelésére vonatkozó követelményeket

i. A modellek felülvizsgálata, stresszteszt és visszamérés

A modellek felülvizsgálata, a stresszteszt és a visszamérés tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 49. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 47-61. cikkeiben meghatározott követelményeket.

A modellek felülvizsgálata, a stresszteszt és a visszamérés tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 49. cikkében vagy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 47-61. cikkeiben meghatározott követelményeket.

Ilyen mutató lehet a második kiváltó feltétel vonatkozásában például az az eset, amikor a központi szerződő félnél folyamatosan romlik az általa végzett modell-felülvizsgálatok, stresszteszt és utótesztelés kezelése, amit többek között a következő mutatókkal lehet mérni:

- (i) arra utaló jelek, hogy a felülvizsgálatok és a stresszteszt/utótesztelések alkalmazásának gyakorisága csökken;
- (ii) aggályok merülnek fel a felülvizsgálatok függetlenségével kapcsolatban;
- (iii) a stressztesztetekhez alkalmazott input minőségét nem ellenőrzik, az input homályos, értelmezésre szorul, ezért kevésbé részletes vagy pontos eredményekhez vezet;

és amikor az észlelt romlások ismétlődnek vagy fokozódnak, és amikor egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél idővel meg fogja szegni a stressztesztek és a visszamérések felülvizsgálati követelményeit.

j. Kiegyenlítés

A kiegyenlítési követelmények tekintetében az első kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél *megszegi* az EMIR 50. cikkében és az EMIR 50a-d cikkeiben foglalt követelményeket.

A kiegyenlítési követelmények tekintetében a második kiváltó feltétel az, amikor a központi szerződő fél a *közeljövőben valószínűleg meg fogja szegni* az EMIR 50. cikkében és az EMIR 50a-d cikkeiben foglalt követelményeket.

A második kiváltó feltétel azonosítását segítő mutatók lehetnek például az alábbiak:

- (i) ha a központi szerződő fél nem teljesíti, vagy egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy nem fogja teljesíteni a kiegyenlítési kötelezettségeit azok esedékessé válásakor egyetlen releváns pénznemben sem, és ha adott időn belül nem orvosolja az észlelt mulasztásokat, és azok jelentősek, ismétlődnek vagy fokozódnak, és ha idővel egyértelmű annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél meg fogja szegni az EMIR szerinti kötelezettségét;
- (ii) a központi szerződő félnél tovább romlik a kiegyenlítési kötelezettségek kezelése, például nem keresi folyamatosan a lehetőségét a központi banki pénzek felhasználásának, vagy az általa a készpénzelszámolási kockázatok szigorú korlátozása érdekében tett intézkedések kevésbé hatékonyak, és az észlelt romlások bármelyike ismétlődik vagy fokozódik, és idővel fennáll annak a kockázata, hogy a központi szerződő fél meg fogja szegni a nemteljesítési eljárásokra vonatkozó követelményeket

5. iránymutatás: Az EMIR-nek való megfeleléssel kapcsolatban azonosított aggályokra vonatkozó kiváltó feltétel

Az alábbiakban felsoroljuk az EMIR-nek való megfeleléssel kapcsolatos kiváltó feltételek mutatóit, melyeket az illetékes hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük. Bármely feltétel teljesülése esetén az illetékes hatóságnak értékelnie kell a helyzetet, és döntenie kell a korai beavatkozási intézkedések esetleges alkalmazásáról.

Az EMIR-nek való megfeleléssel kapcsolatos kiváltó feltételek azonosítását segítő mutatók lehetnek például az alábbi helyzetek:

- (i) egy azonosított aggály lényeges és megoldatlan, ismétlődik vagy fokozódik;

(ii) egyértelmű jelei láthatók annak, hogy a központi szerződő fél valószínűleg nem hajtja végre a megállapítások alapján szükséges lényeges javításokat, amelyeket az illetékes hatóság kért a vonatkozó EMIR követelményekkel kapcsolatban;

(iii) egyértelmű jelei látszanak annak, hogy:

- a központi szerződő fél nem teljesíti, vagy jelentős a kockázata annak, hogy nem fogja teljesíteni a lényeges fizetéseket azok esedékessé válásakor;
- a központi szerződő fél nem teljesíti, vagy jelentős a kockázata annak, hogy nem fogja teljesíteni a fő megállapodást vagy lényeges kötelezettségeket azok esedékessé válásakor;
- a központi szerződő fél nagyobb késéssel teljesíti a fizetéseit,
  - és ha az észlelt mulasztások bármelyikét nem orvosolják egy adott időszak alatt, vagy a mulasztás jelentős, ismétlődik vagy fokozódik,
  - és az idő múlásával
- egyértelműen fennáll a kockázata annak, hogy a központi szerződő fél kockázatot jelent az Unió vagy valamelyik tagállam pénzügyi stabilitására; vagy
- egyértelműen fennáll a kockázata annak, hogy az azonosított probléma kedvezőtlenül vagy valószínűleg kedvezőtlenül befolyásolja a központi szerződő fél azon képességét, hogy teljesítse az elszámolási szolgáltatásait az Unióban vagy valamelyik tagállamban.

Az **azonosított aggály** a következő lényeges észleléseket jelenti: jogsértések, szabálysértések, ezekhez közel álló intézkedések vagy az EMIR vagy egyéb vonatkozó szabályok alkalmazásában tapasztalható hiányosságok, egyéb azonosított hibás intézkedések vagy aggodalmat keltő észlelések azzal kapcsolatban, hogy a központi szerződő fél hogyan teljesíti az EMIR előírásait, amennyiben az észlelés nem a 3. és a 4. Iránymutatás hatálya alá tartozik.

6. iránymutatás: A központi szerződő fél más vállalkozásokra gyakorolt, a pénzügyi stabilitást is veszélyeztető hatásával kapcsolatos kiváltó feltétel

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a mutatókat, amelyek a központi szerződő fél által más vállalkozásokra gyakorolt, a pénzügyi stabilitást is veszélyeztető hatásra vonatkoznak, és amelyeket az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük, és bármelyik teljesülése esetén az illetékes hatóságnak értékelnie kell a helyzetet és döntenie kell korai beavatkozási intézkedés alkalmazásáról.

Az alábbi helyzetek bármelyike jelezheti azt, hogy azonosítható egy kiváltó feltétel azzal kapcsolatban, hogy a központi szerződő fél hatást gyakorol más vállalkozásokra, veszélyeztetve a pénzügyi stabilitásukat is:

- a) a központi szerződő fél biztosítékai és biztosítéki politikája túlzott prociklikus hatást válthatnak ki, és likviditási gondokat okozhatnak a klíringtagoknál (ideértve az ügyfeleket és közvetett ügyfeleket is);
- b) a központi szerződő félnél olyan működési incidens fordult elő, vagy fog valószínűleg előfordulni, ami lényegesen kedvezőtlen hatást gyakorolhat (i) más pénzügyi infrastruktúrák szolgáltatásaira vagy (ii) más vállalkozásokra, például tőzsdékre vagy hasonló platformokra;
- c) a központi szerződő fél által követelhető likvid források összege, akár normál ügymenet, akár nemteljesítési forgatókönyv esetén, valószínűleg fenyegetést jelent annak a félnek a stabilitására, amelynek át kellene adnia ezeket a forrásokat a központi szerződő fél számára;
- d) a központi szerződő fél olyan költséget vagy követelményt hárít át vagy valószínűleg fog áthárítani a klíringtagokra, ami veszélyezteti a tagok hozzáférését az érintett szolgáltatások elszámolásához;

és ha az azonosított problémát nem oldották meg, a probléma ismétlődik vagy fokozódik, és egyértelműen fennáll annak a veszélye, hogy a központi szerződő fél idővel kockázatot fog jelenteni az Unió vagy valamelyik tagállam pénzügyi stabilitására.

7. iránymutatás: A központi szerződő fél működési életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel

Az alábbiakban felsoroljuk a központi szerződő fél működési életképességével kapcsolatos kiváltó feltételre utaló mutatókat, amelyeket az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük. Ha valamelyik mutató teljesül, az illetékes hatóságnak értékelnie kell a helyzetet, és döntenie kell a korai beavatkozási intézkedések esetleges alkalmazásáról.

A központi szerződő fél működési életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató az, amikor az illetékes hatóság olyan kialakulóban lévő válsághelyzet jeleit állapítja meg a központi szerződő félnél, amely befolyásolhatja a központi szerződő fél működését, például működési vagy szervezeti hiányosságok, kockázatok vagy korlátozások, amelyek kedvezőtlenül vagy valószínűleg kedvezőtlenül befolyásolják a központi szerződő fél működési életképességét, és különösen az elszámolási szolgáltatások nyújtására való képességét.

A működési vagy szervezeti hiányosságok, kockázatok vagy korlátok fennállásának értékelése során az illetékes hatóságnak legalább az alábbi helyzeteket meg kell vizsgálnia:

- c) Kritikus dolgozók, például kockázatkezelő dolgozók vagy az ügyletek, a biztosítékok vagy a nemteljesítő tagok likvidációs stratégiájával foglalkozó dolgozók elvesztése.
- d) Jelentős működési kockázatot jelentő veszteség esemény/incidens vagy nagyobb reputációs incidens, például információtechnológiai hibák, csalás, kibertámadások és

természeti csapások, melyek esetén a központi szerződő fél nem képes, vagy valószínűleg nem képes időben helyreállni vagy kezelni az eseményt.

- e) Egy kritikus harmadik fél vállalkozás mulasztása megakadályozza, hogy a központi szerződő fél teljesen vagy részben teljesítse a résztvevők felé fennálló kötelezettségeit, beleértve a tranzakciók elszámolását és a biztosítékkihívásokat is.
- f) A központi szerződő fél nem képes időben elhárítani olyan súlyos működési korlátokat, amelyek esetén például a változatlan ügymenetre vonatkozó tervek elégtelennek bizonyulnak a központi szerződő fél működésének helyreállítására.
- g) A központi szerződő fél működésében előforduló események egyre gyakoribbak vagy súlyosabbak, ideértve azt is, hogy a központi szerződő félnél folyamatosan romlik a kockázatok értékelése, és hiányosságok tapasztalhatók az informatikai rendszereiben, vagy az azonosított informatikai kérdések megoldatlanok maradnak.
- h) A kapcsolódó szervezeteknél egyre gyakrabban és egyre nagyobb mértékben merülnek fel működés korlátok, így például (i) az interoperábilis központi szerződő feleknél, (ii) a pénzügyi piaci infrastruktúrában vagy (iii) a szolgáltatóknál (amelyekre a központi szerződő fél támaszkodik a kritikus funkciókban, például az IT felhő szolgáltatásokban).
- i) Előfordulnak olyan vállalati események, amelyek valószínűleg kedvezőtlenül befolyásolják a központi szerződő fél stabilitását.

8. iránymutatás: A központi szerződő fél pénzügyi életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel

Az alábbiakban ismertetjük a központi szerződő fél pénzügyi életképességével kapcsolatos kiváltó feltételre utaló mutatót, amelyet az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük. A mutató teljesülése esetén az illetékes hatóságnak értékelnie kell a helyzetet, és döntenie kell a korai beavatkozási intézkedések esetleges alkalmazásáról.

A központi szerződő fél pénzügyi életképességével kapcsolatos kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató az, amikor az illetékes hatóság olyan kialakulóban lévő válsághelyzet jeleit állapítja meg a központi szerződő félnél, amely kedvezőtlenül vagy valószínűleg kedvezőtlenül befolyásolja a központi szerződő fél pénzügyi életképességét, és veszélyeztetheti a tevékenységét, különösen az elszámolási szolgáltatások nyújtására való képességét.

E mutató értékelése során az illetékes hatóságnak legalább az alábbi helyzeteket figyelembe kell vennie:

- a) A központi szerződő féllel szemben a klíringtagok vagy a külső érdekelt felek jogi eljárást indítottak, vagy folyamatban van vagy várható jogi eljárás, melyben a kockán

forgó összeg vagy az ismert vagy ismeretlen elszámolási összeg veszélyeztetheti a központi szerződő fél pénzügyi életképességét vagy stabilitását.

- b) Meghozott vagy várható szabályozói szankciók, melyek esetében a kockán forgó összeg veszélyeztetheti a központi szerződő fél pénzügyi életképességét vagy stabilitását, vagy a központi szerződő fél jelentős észrevételeket kap a külső ellenőroktől.
- c) A költségek emelkedése és/vagy a bevételek csökkenése, mely alapján kétség merül fel a központi szerződő fél életképességével és üzleti tevékenységének folytatásával kapcsolatban.
- d) A központi szerződő fél tagsága jelentős mértékű kedvezőtlen változáson megy keresztül, például romlik a klíringtagok hitelképessége, és ezek a változások veszélyeztethetik a központi szerződő fél életképességét vagy pénzügyi stabilitását.
- e) A központi szerződő fél elveszíti a klíringtagokat vagy a bizalmat az iránt, hogy kezelni tudja a kockázatokat, operatív és/vagy pénzügyi értelemben, ezért olyan helyzetbe kerülhet, hogy már nem képes folytatni az üzleti tevékenységét, és veszélybe kerül a pénzügyi stabilitása. Ezeket az alábbi tényezők bizonyíthatják:
  - (i) a klíringre benyújtott tranzakciók számának csökkenése, vagy
  - (i) a klíringtagok meg kívánják szüntetni a szerződéseiket a központi szerződő féllel (felmondás).

9. iránymutatás: Kialakuló válsággal kapcsolatos kiváltó feltétel

A külső hatások miatt kialakuló válsággal kapcsolatos kiváltó feltételre utaló mutatót az alábbiakban ismertetjük, és az illetékes hatóságoknak kell nyomon követniük. A mutató teljesülése esetén az illetékes hatóságnak értékelnie kell a helyzetet, és döntenie kell a korai beavatkozási intézkedések esetleges alkalmazásáról.

Egy kialakuló válsággal kapcsolatos kiváltó feltétel azonosítását segítő mutató lehet például az, hogy az illetékes hatóságok olyan kialakuló válsághelyzetet azonosítanak a központi szerződő félen kívül, amely lényegesen befolyásolhatja a központi szerződő fél tevékenységét, és különösen az elszámolási szolgáltatások nyújtására vonatkozó képességét.

E mutató értékelése során az illetékes hatóságnak legalább az alábbi helyzeteket figyelembe kell vennie:

- a) Lényeges összegű nemteljesítés egy adott szektorban.
- b) Egy piac vagy piaci szegmens működésében felmerülő jelentős problémák.